

14. Dr. Popov informoval výbor PS, že Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN U Apolináře nabídla pražským a středočeským lékařům, kteří mají pacienty v substituční léčbě, že se jich může po dobu nouzového stavu ujmout.
15. Výbor PS vzal se smutkem na vědomí zprávu, že zemřel doc. Karel Dušek. Nekrolog bude uveřejněn na webu PS a v časopise Česká a slovenská psychiatrie.
16. Dr. Vaněk poskytne aktuální informace o fungování psychiatrických ambulancí, aby mohly být umístěny na stránky PS.
17. Žádný nový zájemce o členství v PS se nepřihlásil.
18. Vědecká schůze PS ČSL JEP v květnu 2020 se vzhledem k pandemii COVID 19 neuskuteční.
19. Příští schůze výboru PS se bude konat 6. 5. 2020 od 10.00 h opět videokonferenčním způsobem pomocí Skype.

Zapsali Lenka Knesplová a MUDr. Petr Možný

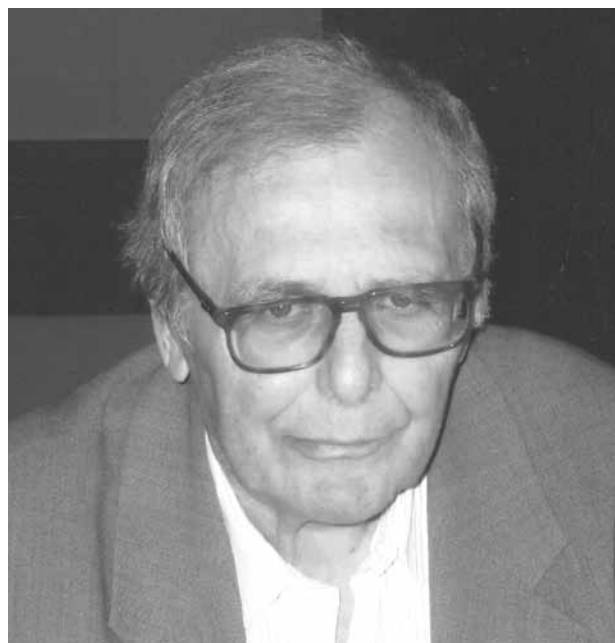
ze společnosti

ZEMŘEL DOCENT DUŠEK, VÝZNAMNÝ PEDAGOG A PRŮKOPNÍK MODERNÍ PSYCHIATRIE

(4. 6. 1935 – 23. 3. 2020)

Ve věku nedožitých 85 let zemřel po dlouhé nemoci významný český psychiatr docent Karel Dušek. Narodil se 4. 6. 1935 v Úsobí u Havlíčkova Brodu. Po absolutoriu na Fakultě všeobecného lékařství Univerzity Karlovy v Praze (dnes 1. LF UK v Praze) pracoval do roku 1966 v Psychiatrické léčebně v Havlíčkově Brodě. V letech 1966–1968 působil na katedře psychiatrie Institutu pro doškolení lékařů a farmaceutů (ILF) v Praze (dnes Institut postgraduálního vzdělávání lékařů a farmaceutů – IPVZ), nejprve jako zástupce vedoucího katedry pro léčebně-preventivní péči, od roku 1968 jako odborný asistent. V roce 1976 se stal zástupcem vedoucího katedry. Vědeckou hodnost kandidáta lékařských věd získal v roce 1978, v roce 1983 byl jmenován docentem psychiatrie.

První zkušenosti s výzkumem získával ještě v Psychiatrické léčebně v Havlíčkově Brodě. Od roku 1963 publikoval práce z oblasti psychofarmakoterapie a výzkumu atropinových a skopolaminových šokových léčebných metod. Jeho odborné zájmy se postupně rozšířily o proces diagnostiky v psychiatrii, využití EEG v psychiatrii, psychiatrickou sexuologii a sociální psychiatrii. Publikoval kolem stovky odborných prací, na jejichž vrcholu stojí historicky významná postgraduální učebnice Diagnostika duševních poruch, kterou sepsal společně s profesorem Alojzem Janíkem (1. vydání 1974, 2. přepracované vydání 1987, cena

Psychiatrické společnosti 1975). Precizní, systematické zpracování symptomatologie a syndromologie duševních

poruch bylo nadčasové a může být i dnes cenným vodítkem při vyšetření pacientů v klinické psychiatrické praxi. Z historického hlediska kniha přibližuje v úsporné zkratce etapu etiopatogenetického přístupu k nozologii duševních poruch, která předcházela současné etapě kritériálních psychiatrických klasifikací.

Pro ilustraci rozsahu Duškových odborných zájmů a hlavních témat jeho organizační působnosti jmenujeme alespoň několik dalších publikačních titulů: První pomoc v psychiatrii (1975), Jednotky intenzivní péče v psychiatrii (1976), Význam obvodního lékaře v systému psychiatrické péče (1979), Budoucnost psychiatrických léčeben (1987), Drogové závislosti (1988), Psychiatrie pro praktické lékaře (cena Psychiatrické společnosti, 1984), Psychiatrie: učebnice pro zdravotnické školy (1990), Psychiatrická rehabilitace (1990), Zobrazovací metody v psychiatrii (2001). V letech 1989–1991, kdy se katedra psychiatrie IPVZ jako jediné psychiatrické pracoviště v České a Slovenské republice aktivně zapojila do mezinárodní spolupráce při přípravách klasifikace duševních poruch MKN-10, se docent Dušek významně podílel na studiích reliability a validity diagnostických kritérií pro duševní poruchy (WHO, ICD-10 Field Trials). Schopnost neustálé tvůrčí reflexe změn v oboru psychiatrie vedla v závěru jeho pedagogické dráhy k reedici učebnic První pomoc v psychiatrii (2005) a Diagnostika a terapie duševních poruch (1. vydání 2010, 2. přepracované a 1. elektronické vydání 2015). Vzácnou schopnost reflektovat aktuální změny v oboru psychiatrie i ve vysokém věku potvrzuje skutečnost, že spoluautorství na posledních dvou publikacích s respektem přijala o dvě generace mladší kolegyně Alena Večeřová-Procházková.

Během bohaté pedagogické činnosti se docent Dušek významně podílel na výchově několika generací psychiatrů České a Slovenské republiky. Nezapomínal přitom ani na potřebu psychiatrického vzdělávání praktických lékařů a zdravotních sester. Dokázal sledovat prudký rozvoj psychofarmakologie, neurověd, absorbovat změny v pojetí klasifikace duševních poruch. Přednášel srozumitelně, se zaslíbeným zřetelem k limitům možností praktických aplikací nových poznatků. Důvěrně znal úskalí postgraduálního vzdělávání, věděl jako málokterý jiný vysokoškolský pedagog, jak složitá a obtížná je organizace

postgraduální výuky. Netajil se kritickým názorem na překotné změny v systému postgraduálního vzdělávání lékařů v prvním desetiletí 21. století, kdy začaly být bez dostatečné koncepční přípravy převáděny kompetence specializačního vzdělávání z IPVZ na lékařské fakulty. Současný neutěšený stav postgraduálního vzdělávání lékařů v České republice mu dává za pravdu.

Docent Dušek se v sedmdesátých letech významně zasloužil o vysoce funkční a z dnešního pohledu velmi moderní organizaci psychiatrické péče v České a Slovenské republice. Od roku 1970 pracoval na Ministerstvu zdravotnictví jako tajemník poradního sboru hlavního odborníka pro psychiatrii, od roku 1973 byl několik let vědeckým sekretářem Psychiatrické společnosti ČLS JEP. Podílel se na vypracování celostátní koncepce oborů psychiatrie a sexuologie, včetně důkladně propracovaného systému organizace postgraduálního vzdělávání v psychiatrii. Prosazoval na svou dobu nebývale progresivní způsoby extramurální psychiatrické péče, zejména rozvoj chráněných dílen a denních sanatorií. Zabýval se problematikou intenzivní péče v psychiatrii, spoluvytvářel vysoce funkční systém dispenzarizace psychiatrických pacientů. S posudkovými lékaři spolupracoval na ustavení exaktních, odborně precizně podložených parametrů pro uznávání psychiatrické pracovní neschopnosti a stupně invalidity, podílel se na tvorbě kritérií pro ochrannou sexuologickou léčbu. Po několik desetiletí vykonával práci soudního znalce v oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie. Stejně jako všichni čelní představitelé lékařských oborů v době politické normalizace sedmdesátých let musel nést břemeno členství v komunistické straně. Vnímá je s filosofickým nadhledem a trpělivostí sobě vlastní, s pevnou nadějí v jeho dočasnost.

Na Karla Duška budeme vzpomínat jako na vzdělaného, vlídného, laskavého kolegu a učitele, který vždy s typickým úsměvem, bystrým pohledem, osobitým humorem, klidem a zralým nadhledem dokázal potěšit, uklidnit i poradit. Měl rád svoje pacienty a oni měli rádi jeho. Málokterá pracovní psychiatrie se mohla pochlubit tak bohatou sbírkou drobných výrobků z arteterapeutických dílen. Přinášeli mu je pacienti jako výraz vděčnosti za jeho laskavost a připravenost kdykoli a včas pomoci.

Čest jeho památce.

MUDr. Alena Večeřová Procházková
doc. MUDr. Petr Smolík, CSc.

OZNÁMENÍ

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

s potěšením Vám oznamujeme, že ve dnech **22.–24. října 2020** se v Psychiatrické nemocnici Jihlava bude konat tradiční sympozium biologické psychiatrie s názvem „Biologická psychiatrie 2020“. Bude zaměřeno na biologické markery a psychofarmakoterapii duševních poruch. Přednesena budou pouze vyžádaná sdělení. Přihlášku máte k dispozici ve svých počítačích na stránce <http://psych.lf1.cuni.cz/sbp/index.htm> v sekci Aktuality.

Na Vaši účast se těší

Výbor Společnosti pro biologickou psychiatrii
Výbor Sekce biologické psychiatrie PS ČLS JEP